

Posel na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Joanna Lichocka

„Ponieważ żyli prawem wilka, historia głucho o nich milczy...”

Zbigniew Herbert

Szanowna Pani

Dr Grażyna Schlender

Dyrektor

Archiwum Państwowego w Kaliszu

W związku z organizacją spotkania z dr Krzysztofem Latochą z Biura Poszukiwań i Identyfikacji Łódzkiego ośrodka IPN po hasłem „Kaliska Łączka – szukamy naszych bohaterów” zamordowanych na terenie Kalisza w okresie stalinizmu, chciałabym przekazać na Pani ręce i za Pani pośrednictwem podziękowania wszystkim uczestnikom dzisiejszej dyskusji za podjęcie tego trudnego tematu i zaangażowanie w tematykę żołnierzy antykomunistycznego podziemia.

Jak powiedział Jarosław Kaczyński *”Pamięć o Żołnierzach Wyklętych to nie tylko 1 marca i oficjalne święta, to codzienna praca i brak przyzwolenia na pisanie naszych dziejów od nowa. Tylko wtedy kiedy wszystkie nasze wysiłki będą służyć sprzeciwowi wobec kłamstwa, będziemy mogli powiedzieć, że spłaciliśmy dług wdzięczności wobec dziewcząt i chłopców walczących w lasach w latach 40. Wtedy będziemy z dumą mówić :”Cześć ich pamięci”* .

W Kaliszu znane jest dotychczasowe zaangażowanie się w tę tematykę pani Dyrektor, która w 2007 roku kiedy pisała o „Żołnierzach Wyklętych”, opracowując biogramy Ziemowita Głabiszewskiego i Stanisława Spaleniaka, które zostały zamieszczone w III tomie Słownika biograficznego Wielkopolski południowo-wschodniej (ziemi kaliskiej) wydanym pod redakcją dr

Danuty Wańki przez Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Temat ten dokładniej zgłębiła Pani w artykule „Kaliskie młodzieżowe organizacje opozycyjne wydające druki antykomunistyczne w latach 1945-1989” zamieszczonym w pracy zbiorowej wydanej przez Archiwum Państwowe w Kaliszu w 2018 r. pt. Druki niezależne w Polsce w latach 1945-1990”. W tym roku owocem badań dotyczących antykomunistycznego podziemia było wydanie broszury poświęconej Żołnierzom Wyklętym działającym na terenie ziemi kaliskiej a także wspólnie z Urzędem Miasta Kalisza i Stowarzyszeniem Pro Kalisia umieszczenie banneru na kaliskim więzieniu, miejscu kaźni bohaterów walczących z komunistycznym oprawcami w dniu 1 marca 2019 .

To bardzo ważne ustalenia i prace na rzecz pamięci i tożsamości naszego miasta, ale wciąż nie wystarczające dla przywrócenia prawdy o losach żołnierzy antykomunistycznego, antysowieckiego powstania w Kaliszu i na ziemi kaliskiej. Wciąż nie jest znana ani ostateczna liczba tych, którzy tu oddali życie, ani miejsca, gdzie zostali skrycie pochowani. Nie znamy wszystkich nazwisk, nie znamy miejsc. W intencji komunistycznego zaborcy imię polskich bohaterów walczących czynnie z moskiewską dominacją miało być osławione i zatarte w pamięci polskiej zbiorowości. Polacy mieli nie znać ich nazwisk, miało nie być ich grobów. Ta nie dookreślona ściśle wciąż zbrodnia bez kary domaga się jednak – wbrew intencjom barbarzyńców - opisanie i ujawnienia o niej prawdy. Nasi żołnierze zasługują na odnalezienie, na godny pochówek, na krzyż na grobie. Najlepiej istotę tej sprawy ujął Zbigniew Herbert w wierszu „Pan Cogito o potrzebie ścisłości”:

teraz Pan Cogito
wchodzi
na najwyższy chwiejny
stopień nieokreśloności
jak trudno ustalić imiona
wszystkich tych co zginęli
w walce z władzą nieludzką

dane oficjalne
pomniejszają ich liczbę
raz jeszcze bezlitośnie
dziesiątkują poległych

a ciała ich znikają
w przepastnych piwnicach
wielkich gmachów policji

świadkowie naoczni
oślepieni gazem
ogłuszeni salwami
strachem i rozpaczą
skłonni są do przesady

postronni obserwatorzy
podają cyfry wątpliwe
opatrzone haniebnym
słówkiem „około”

a przecież w tych sprawach
konieczna jest akuratność
nie wolno się pomylić
nawet o jednego

jesteśmy mimo wszystko
stróżami naszych braci

niewiedza o zaginionych
podważa realność świata
wtrąca w piekło pozorów
diabelską sieć dialektyki
głoszącej że nie ma różnicy
między substancją a widmem

musimy zatem wiedzieć
policzyć dokładnie

zawołać po imieniu
opatrzyć na drogę

w miseczkę z gliny
proso mak
kościany grzebień
groty strzał
pierścień wierności

amulety

Wielkie, ważne zadanie przed nami. Z wyrazami szacunku i podziękowaniami dla pani dyrektor kaliskiego archiwum i dla łódzkiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej oraz dla władz miasta Kalisza za możliwość odbycia dzisiejszej debaty

Joanna Lichočka

Poseł na Sejm RP

Kalisz dnia 29.04.2019